



Sectoraal comité van het Rijksregister

Beraadslaging RR nr 13/2013 van 13 februari 2013

Betreft: Aanvraag van de VVSG ten behoeve van de gemeenten om toegang te krijgen tot de informatiegegevens van het Rijksregister met het oog op de uitvoering van de aan hen toevertrouwde taken (RN-MA-2012-319)

Het Sectoraal comité van het Rijksregister, (hierna "het Comité");

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* (hierna "WRR");

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 31*bis*;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde Sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*;

Gelet op de aanvraag van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten, ontvangen op 20/11/2012;

Gelet op de aanbeveling RR nr. 03/2008 van het Comité *betreffende draagwijdte machtigingsbesluiten van de gemeenten*;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken op 07/01/2013;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 13 februari 2013, na beraadslaging, als volgt:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. De Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten, hierna VVSG, wenst een uitbreiding van de machtiging verleend aan de gemeenten bij koninklijk besluit van 3 april 1984 *betreffende de toegang door sommige openbare overheden tot het Rijksregister van de natuurlijke personen, alsmede betreffende het bijhouden en controle van informaties*, te verkrijgen.
2. In het licht van de aanbeveling RR nr. 03/2008 wenst de VVSG een uitbreiding van de toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister die niet beperkt is tot interne doeleinden en personen die ooit in de gemeente woonachtig zijn geweest.
3. Bij schrijven van 28/03/2012 liet de Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vzw reeds weten dat zij het initiatief van de VVSG strekkende tot het verkrijgen van deze uitbreiding, ondersteunde.
4. De VVSG kan, voor zover zij behoorlijk gemandateerd is, slechts ten behoeve van de gemeenten die bij haar zijn aangesloten een uitbreiding van het machtigingsbesluit van 3 april 1984 vragen.
5. Gelet op het feit dat alle gemeenten hoofdzakelijk met dezelfde taken zijn belast en bijgevolg persoonsgegevens verwerken met het oog op de realisatie van gelijkaardige doeleinden, beslist het Comité om via de onderhavige eenmalige machtiging en mits de inachtneming van de erin vermelde modaliteiten, hoger vermeld machtigingsbesluit uit te breiden ten behoeve van alle gemeenten.
6. Voor alle duidelijkheid, wanneer er gewag wordt gemaakt van gemeenten dan wordt hiermee de gemeente als publiekrechtelijke rechtspersoon bedoeld. Vermits de intern verzelfstandigde agentschappen niet over een afzonderlijke rechtspersoonlijkheid beschikken, worden zij begrepen onder de noemer "gemeente". Vanzelfsprekend zal een intern verzelfstandigd agentschap slechts van de machtiging kunnen gebruik maken voor zover haar werkzaamheden gericht zijn op de realisatie van een van de doeleinden vermeld in deze beraadslaging. Wanneer

bijvoorbeeld een cultureel centrum extern verzelfstandigd is en dus een aparte rechtspersoonlijkheid heeft, zal dit geen gebruik kunnen maken van de door deze beraadslaging verleende machtiging. De OCMW's, de lokale politie en de bibliotheken worden evenmin door deze aanvraag geïnvloed. Zij beschikken over machtigingen die specifiek op hun werkterrein zijn afgestemd.

7. Zoals hierboven werd aangestipt, werden de gemeenten bij koninklijk besluit van 3 april 1984 gemachtigd om toegang te hebben tot een aantal informatiegegevens van het Rijksregister. Bijgevolg kan het onderzoek van het Comité zich ertoe beperken na te gaan of:

- de doeleinden waarvoor thans toegang wordt gevraagd, conform zijn met artikel 4, § 1, 2°, WVP;
- de gegevens tot dewelke toegang wordt gevraagd in het licht van de doeleinden toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. DOELEINDEN

8. De VVSG vraagt ten behoeve van de gemeenten toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister van "niet-inwoners" voor doeleinden die voortspuiten uit hun wettelijke, decretale en reglementaire opdrachten en taken. Deze kunnen ruwweg in 5 doel terreinen worden ondergebracht, namelijk:

9. *Het toekennen van vergunningen, rechten, diensten en voordelen aan niet-inwoners hetzij op initiatief van de betrokkenen zelf, hetzij proactief op basis van een gemeentelijke bevoegdheid.*

Ter illustratie kan hier verwezen worden naar:

- het proactief optreden van gemeenten in het kader van de zogenaamde wet "De Decker"¹ om zelfstandigen tijdig te informeren over werken die hinder zullen veroorzaken en vervolgens de aflevering van een hinderattest, zodat de zelfstandige die dat wenst een inkomenscompensatievergoeding kan aanvragen;
- het toekennen van subsidies, toelagen en cheques aan verenigingen en burgers:
 - om voor een subsidie of toelage in aanmerking te komen, wordt gecontroleerd of het reglementair vastgesteld bepaald percentage van het aantal leden van een vereniging, inwoner is van de gemeente;

¹ Wet van 3 december 2005 *betreffende de uitkering van een inkomenscompensatievergoeding aan zelfstandigen die het slachtoffer zijn van hinder ten gevolge van werken op het openbaar domein.*

- o gemeenten leveren een hele reeks aan vergunningen af waarvan de begunstigde niet noodzakelijk een inwoner van de gemeente is, bijvoorbeeld: vergunning voor plaatsen van containers, tenten, geveltuinvergunningen, vergunning voor stratenlopen, stedenbouwkundige vergunningen, enz.

10. Het Comité stelt vast dat dit doeleinde welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is. De verwerking van persoonsgegevens met het oog op de realisatie van het doeleinde, is gestoeld op artikel 5, eerste lid, b), c) en e), WVP. Het betreft bijgevolg ook een gerechtvaardigd doeleinde.

11. Het vestigen en innen van belastingen, retributies en schuldvorderingen, het opleggen van maatregelen in het kader van de handhavingsbevoegdheid waarover een lokaal bestuur beschikt.

Ter illustratie kan hier verwezen worden naar:

- de toepassing van de regelgeving m.b.t gemeentelijke administratieve sancties²;
- de rol van de gemeenten inzake o.a. onbewoonbaarverklaring zoals geregeld door de *Vlaamse Wooncode*, de *Code wallon du logement*, de *Code du logement bruxellois* evenals in onteigeningsprocedures;
- de rol van de gemeenten zoals omschreven in de *Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening*, de *Code Wallon de l'Aménagement du Territoire*, de *l'Urbanisme*, de *Patrimoine et de l'Énergie*, het *Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening* zoals bijvoorbeeld de uitvaardiging van een bevel om werken te staken;
- de vestiging en invordering van diverse gemeentelijke belastingen en retributies (bijvoorbeeld op reclameconstructies, verspreiding van reclamebladen) zoals geregeld door de wet 24 december 1996³ en het Vlaams decreet van 30 mei 2008⁴;
- inning parkeerboetes;
- op basis van de artikelen 133 -135 van de *Nieuwe Gemeentewet* beschikt de burgemeester over bestuurlijke politiebevoegdheden (voorkomen en bestrijden van ordeverstoring en rampen). Met het oog daarop kan de burgemeester een politieverordening uitvaardigen evenals uitvoerende maatregelen nemen, opeisingen doen, vergunningen schorsen, instellingen voorlopig sluiten. De acties die een burgemeester onderneemt op basis van voormelde bepalingen van de *Nieuwe Gemeentewet* hebben niet noodzakelijk een algemene draagwijdte en kunnen bijgevolg een individu viseren of een beperkte groep van personen. Bijvoorbeeld:

² Wet van 13 mei 1999 *tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties*.

³ Wet 24 december 1996 *betreffende de vestiging en de invordering van de provincie- en gemeentebelastingen*.

⁴ Decreet van 30 mei 2008 *betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen*.

- o wanneer hij de sloop van een gebouw beveelt dat dreigt in te storten zal de eigenaar die niet noodzakelijk een inwoner van de gemeente is, moeten worden geïnformeerd;
- o wanneer hij een voor het publiek toegankelijke inrichting sluit omdat de openbare orde wordt verstoord door gedragingen in die inrichting zal de zaakvoerder moeten worden geïnformeerd en die is niet noodzakelijk een inwoner van de gemeente.

12. Het Comité stelt vast dat dit doeleinde welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is. De verwerking van persoonsgegevens met het oog op de realisatie van het doeleinde, is gestoeld op artikel 5, eerste lid, c) en e), WVP. Het betreft bijgevolg ook een gerechtvaardigd doeleinde.

13. Het informeren en communiceren met niet-inwoners op initiatief van de niet-inwoners, in het kader van de gemeentelijke bevoegdheden met het oog op een efficiënt en effectief klantenbeheer van de gemeente.

14. Volledigheidshalve wordt er dieper ingegaan op de situaties die in de aanvraag ter illustratie van dit doeleinde worden aangehaald.

- a) Er wordt verwezen naar de niet-inwoner die zich inschrijft op de nieuwsbrief van een gemeentelijk cultureel centrum met regionale uitstraling. Na verloop van tijd loopt het aantal onbestelbare zendingen op ingevolge verhuis (daar is een prijskaartje aan verbonden). Dit kan vermeden worden indien de betrokkene naar aanleiding van de inschrijving uitdrukkelijk instemt met de update van zijn adresgegevens via het Rijksregister zodat hij de nieuwsbrief blijft ontvangen zolang hij zich niet uitschrijft.

Dit betekent dat direct marketing door culturele centra op basis van gegevens die initieel zijn verkregen uit het Rijksregister, uit den boze is. Trouwens personen die zich niet hebben ingeschreven op de nieuwsbrief van een cultureel centrum of die niet uitdrukkelijk hebben verzocht om persoonlijk op de hoogte te worden gehouden van de activiteiten in het cultureel centrum of die niet te kennen hebben gegeven dat zij wensen op de hoogte te worden gehouden van bepaalde activiteiten die een gemeente organiseert (bijvoorbeeld sportactiviteiten voor kinderen), kunnen op andere manieren worden bereikt: info op de website plaatsen, verdelen van flyers met de post (hoeft niet op naam), aankondiging in lokale pers en reclamebladen.

Het Comité besluit dat met het oog op informatieverstrekking, het adressenbestand (adres, overleden) van personen (omwille van proportionaliteitsoverwegingen gaat dit op zowel voor inwoners als niet-inwoners), die uitdrukkelijk hebben laten weten dat zij van bepaalde

activiteiten uitgaande van de gemeente, op de hoogte willen worden gehouden, aan de hand van het Rijksregister mag worden geactualiseerd voor zover:

- a. de betrokkene uitdrukkelijk te kennen heeft gegeven dat hij wenst op de hoogte te worden gehouden van bepaalde activiteiten en dit zolang hij zich niet uitschrijft;
 - b. hij ervoor gekozen heeft om via traditionele post te worden geïnformeerd niet per e-mail of op een andere digitale wijze;
 - c. hij ermee instemt dat zijn adresgegevens aan de hand van het Rijksregister worden geactualiseerd.
- b) Gemeenten ontvangen klachten⁵ van burgers die niet noodzakelijk inwoners zijn bijvoorbeeld m.b.t. een gat in het wegdek, m.b.t. tot onheuse behandeling door gemeentelijk personeel. Deze burgers moeten worden geïnformeerd over het gevolg dat aan de klacht wordt gegeven. Daartoe moeten gemeenten over hun meest actuele contactgegevens kunnen beschikken.
- c) In de aanvraag wordt gewag gemaakt van mailings van de gemeentelijke bibliotheek aan niet-inwoners in het kader van activiteiten die eerstgenoemde organiseert. Deze casus is niet relevant vermits op bladzijde 5 van het aanvraagformulier uitdrukkelijk wordt gesteld dat gemeentelijke bibliotheken niet door de aanvraag worden geïnvloed.
- d) Een "mijnaanvragen" toepassing met een profielpagina. Via die toepassing kan een burger nagaan welk de status is van de producten en diensten die hij heeft aangevraagd en op de profielpagina kan hij controleren over welke persoonsgegevens de gemeente daartoe beschikt.

Voor zover het Comité kan beoordelen, situeert het verstrekken van een product of een dienst zich meestal in de context van het eerste doeleinde (randnr. 9). Met het oog daarop, verwerken de gemeenten de daartoe ter zake dienende persoonsgegevens van de betrokkene. Op de profielfiche kunnen bijgevolg alleen die persoonsgegevens worden vermeld die de gemeente nodig heeft teneinde het product of de dienst te verstrekken.

Voor zover de betrokkene inschrijft op de "mijnaanvragen" toepassing, mogen de relevante gegevens aan de hand van het Rijksregister worden gecontroleerd en geactualiseerd omdat dit anders tot onnodige klachten zou leiden m.b.t. de correctheid van de gegevens.

⁵ Het klachtenbehandelingssysteem van Vlaamse gemeenten is gestoeld op de artikelen 197 en 198 van het Gemeentedecreet van 6 juli 2005.

Dit betekent evenwel niet dat de gegevens op de profielfiche van een persoon die zich heeft ingeschreven, *ad infinitum* kunnen worden geactualiseerd aan de hand van het Rijksregister. Het Comité is van oordeel dat indien de betrokkene gedurende 2 jaar geen gebruik maakt van bovenvermelde toepassing, hij automatisch als uitgeschreven moet worden beschouwd en de profielfiche moet worden vernietigd.

15. Het Comité stelt vast dat, mits inachtneming van de door het Comité geformuleerde bedenkingen en voorwaarden, dit doeleinde welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is. De verwerking van persoonsgegevens met het oog op de realisatie van het doeleinde, is gestoeld op artikel 5, eerste lid, a) en c), WVP. Het betreft bijgevolg ook een gerechtvaardigd doeleinde.

16. Het verkrijgen van basisgegevens uit het Rijksregister voor het opstellen van een omgevingsanalyse in functie van de algemene gemeentelijke beleidsplanning en budgetopmaak, en in functie van een aantal specifieke planningsnoden (bv. mobiliteit, ruimtelijke ordening, veiligheid, enz.).

17. Met het oog op het uitstippelen van het beleid en het opmaken van plannen, opgelegd door hun voogdijoverheden of het verkrijgen van subsidies die afhankelijk zijn van het indienen van bepaalde plannen⁶, hebben gemeenten in sommige gevallen behoefte aan informatie m.b.t. de inwoners van buurgemeenten. De mobiliteitsproblematiek wordt beïnvloed door de inwonersaantallen in nabijgelegen gemeenten of delen ervan. Bij het uitwerken van het gemeentelijk beleid ter zake is het relevant dat een gemeente kan beschikken over bepaalde gegevens m.b.t. de inwoners van nabijgelegen gemeenten.

18. Niettegenstaande het niet mogelijk is om in detail alle planningsnoden, die de beschikking van gegevens van niet-inwoners vereisen, op te lijsten, is het Comité van oordeel dat dit doeleinde toch als zijnde welbepaald en uitdrukkelijk omschreven kan worden bestempeld. De verwerking van persoonsgegevens met het oog op de realisatie van dit doeleinde, is gestoeld op artikel 5, eerste lid, c), e) en f), WVP. Het betreft bijgevolg ook een gerechtvaardigd doeleinde.

⁶ Voor wat de Vlaamse gemeenten betreft kan hier ter illustratie verwezen worden naar het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd, dat in werking treedt op 01/01/2014. Voor wat de Vlaamse gemeenten betreft kan hier ter illustratie verwezen worden naar het decreet van 1 april 2004 betreffende de plaatselijke mobiliteit en toegankelijkheid.

19. Niet alle personeelsleden van een gemeente zijn inwoners van die gemeente. *Diverse wettelijke en reglementaire bepalingen leggen gemeenten in hun hoedanigheid van werkgever een aantal verplichtingen op die verband houden met het geldelijk en sociaal statuut van hun werknemers* en die vereisen dat de gemeenten een aantal persoonsgegevens kunnen controleren. Dit zal o.a. het geval zijn voor het bepalen van:

- de haard- en standplaatstoelagen en de kinderbijslag:
 - Vlaanderen: artikel 148, tweede lid, *Nieuwe Gemeentewet*, met verwijzing naar het Vlaams personeelsstatuut. "Het gemeentepersoneel ontvangt een haard- en standplaatstoelage onder dezelfde voorwaarden als het personeel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap."
 - Brussel: artikel 148 *Nieuwe Gemeentewet*, met verwijzing naar het personeelsstatuut van de federale overheid. "Het gemeentepersoneel geniet onder dezelfde voorwaarden als het personeel der ministeries, volgende toelagen: haard- en standplaatstoelage, kinderbijslagen, vakantiegeld en gezinsvakantiegeld."
 - Wallonië. art. L1212-3 du *Code de la démocratie locale et de la décentralisation* (CDLD), codifiée par l'Arrêt du Gouvernement Wallon du 22.04.2004 portant Codification de la Législation relative aux Pouvoirs Locaux, met verwijzing naar het personeelsstatuut van de federale overheid : «*Les agents des communes bénéficient, dans les mêmes conditions que le personnel des services publics fédéraux, des allocations suivantes : allocation de foyer et de résidence, allocations familiales, pécule de vacances et pécule de vacances familial.*»
- bedrijfsvoorheffing:
 - artikel 88 van het koninklijk besluit ter uitvoering van het *Wetboek Inkomstenbelasting 1992*, verwijst naar bijlage III. Uit punt 1.7 van die bijlage (hoofdstuk 1, afdeling 2) blijkt dat bijvoorbeeld burgerlijke staat, gezinssamenstelling een invloed hebben op de berekening van de bedrijfsvoorheffing.

20. Het Comité stelt vast dat het doeleinde "personeelsbeheer" welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is. De verwerking van persoonsgegevens met het oog op de realisatie van het doeleinde, is gestoeld op artikel 5, eerste lid, b) en c), WVP. Het betreft bijgevolg ook een gerechtvaardigd doeleinde.

B. PROPORTIONALITEIT

B.1. Ten overstaan van de gegevens

Rijksregister

21. Er wordt toegang gevraagd tot alle gegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, WRR met uitzondering van geboorteplaats en plaats van overlijden. Er wordt dus tevens toegang gevraagd tot de gegevens van het wachtregister (artikel 3, eerste lid, 11°, WRR), aspect dat afzonderlijk zal worden behandeld.

22. Het Comité oordeelt, rekening houdend met de toelichting verschaft in de aanvraag, dat een toegang tot de volgende informatiegegevens vermeld in artikel 3, eerste lid,

1° de naam en voornamen;

2° de geboortedatum;

3° het geslacht;

4° de nationaliteit;

5° de hoofdverblijfplaats;

6° datum van het overlijden, of, in het geval van een verklaring van afwezigheid, de datum van de overschrijving van de beslissing houdende verklaring van afwezigheid;

8° de burgerlijke staat;

9° de samenstelling van het gezin.

13° de wettelijke samenwoning;

gelet op de nagestreefde doeleinden, proportioneel, ter zake dienend en niet overmatig is (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

23. Er wordt tevens toegang gevraagd tot het gegeven "beroep" (artikel 3, eerste lid, 7°, WRR). Uit de aanvraag blijkt dat dit gegeven voor gemeenten alleen relevant is in de context van de zogenaamde wet "De Decker". Het Comité weigert reeds geruime tijd de toegang tot dit gegeven omdat het onvoldoende is bijgewerkt. De wet "De Decker" viseert daarenboven alleen zelfstandigen. Om te weten wie er zelfstandige is, bestaan er andere bronnen die op dat vlak over accuratere informatie beschikken. Er kan hier verwezen worden naar de Kruispuntbank Ondernemingen, de sociale verzekeringsfondsen waarbij elke zelfstandige moet zijn aangesloten. De toegang tot het gegeven "beroep" wordt dan ook geweigerd.

24. In de aanvraag wordt niet gemotiveerd waarom in het licht van de weerhouden doeleinden een toegang tot het "identiteits- en handtekeningcertificaat" (artikel 3, eerste lid, 12°, WRR) aan de orde is. Het Comité stelt evenwel vast dat steeds meer gemeenten over een elektronisch loket beschikken via hetwelk een burger een aantal verrichtingen kan doen en waarvan sommige vereisen dat hij een elektronische handtekening aanbrengt bijvoorbeeld op een aanvraag om een vergunning of subsidie te krijgen.

25. Een toegang tot het gegeven "identiteits- en handtekeningcertificaat" laat gemeenten toe ter controle van de elektronische handtekening na te gaan of het betrokken certificaat niet werd ingetrokken en dus of de betrokken handtekening rechtsgeldig is. In het licht hiervan oordeelt het Comité dat een toegang tot dit gegeven in het licht van de opgegeven doeleinden gepast is (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

26. Voor wat de toegang tot de gegevens betreft:

- vermelding van het register waarin iemand is ingeschreven (artikel 3, eerste lid, 10°, WRR);
- verblijfstoestand voor de vreemdelingen (artikel 3, eerste lid, 14°, WRR);

wordt in de aanvraag dezelfde motivering gegeven en wordt voor wat dit laatste gegeven betreft, gespecificeerd dat er eigenlijk alleen behoefte is aan het IT 195 (dat informatie bevat m.b.t. de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten). Het IT 195 is immers een van de vier informatietypes die verbonden zijn aan het informatiegegeven "verblijfstoestand voor de vreemdelingen". IT 195 bevat informatie m.b.t. het type van identiteitsbewijs waarover een persoon beschikt, de datum waarop het werd afgeleverd, de vervaldatum, de verlenging.

27. Wanneer een gemeente een niet-inwoner (vreemdeling) met het oog op een van de doeleinden vermeld in luik A, vraagt om zijn identiteit te bewijzen, kan het gebeuren dat er twijfels rijzen m.b.t. het document dat de betrokkene daartoe voorlegt. Een toegang tot het gegeven IT 195 laat de gemeente toe om na te gaan of het voorgelegde identiteitsbewijs daarmee overeenstemt. Een toegang tot het gegeven "vermelding van het register" geeft tevens aan welk soort identiteitsdocument normaal zou moeten kunnen worden voorgelegd. Een toegang tot het IT 195 evenals het gegeven "vermelding van het register" is dan ook gepast (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

Wachtregister

28. Voor wat de toegang tot de informatiegegevens van het wachtregister door gemeenten betreft, vestigt het Comité de aandacht op het feit dat de gemeenten reeds over een toegang tot deze gegevens beschikken.

29. De wet van 24 mei 1994 *tot oprichting van een wachtregister voor vreemdelingen die zich vluchteling verklaren of die vragen om als vluchteling te worden erkend*, wijzigde artikel 5 WRR. Het derde lid van het gewijzigde artikel bepaalde dat de Koning toegang kon verlenen tot de gegevens van het wachtregister aan de overheden die in dat lid werden opgesomd evenals aan de bij naam aangewezen diensten die er rechtstreeks onder ressorteren. Dit gebeurde bij koninklijk besluit van 6 januari 1997⁷. De bevoegdheid van de Koning om toegang te verlenen tot het wachtregister werd opgeheven door de wet van 15 mei 2007⁸. Artikel 16, § 1, van deze wet bepaalde evenwel dat de koninklijke besluiten die toegang verleenden tot het wachtregister van kracht bleven.

30. Het toenmalige artikel 5, derde lid, 5°, WRR voorzag in de mogelijkheid toegang te verlenen aan de *gemeenteoverheden, de gemeentelijke politiediensten en de voorzitters van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn* voor informatie die zij krachtens een wet of een decreet bevoegd zijn om te kennen. Artikel 2, eerste lid van het uitvoeringsbesluit van 6 januari 1997 bepaalde dat de gemeenteoverheden toegang kregen tot de gegevens van het wachtregister en artikel 2, tweede lid, verleende eenzelfde toegang aan de dienst burgerlijke stand en de dienst bevolking.

31. In het verslag aan de koning wordt uitdrukkelijk vermeld dat deze toegang betrekking heeft op de gegevens die betrekking hebben op de administratieve toestand van de vreemdelingen zoals opgesomd in artikel 2 van het koninklijk besluit van 1 februari 1995⁹ en dat deze toegang werd verleend met het oog op hun wettelijke en reglementaire taken ten opzichte van vreemdelingen die in dit register zijn ingeschreven.

32. Het besluit spreekt van een toegang voor de gemeenten zonder meer. Uit het feit dat niet wordt gedifferentieerd tussen een vreemdeling die inwoner is en een vreemdeling die niet-inwoner is, leidt het Comité af dat de bij koninklijk besluit aan de gemeentelijke overheden verleende toegang tot het wachtregister ook niet-inwoners omvat. Bijgevolg is de vraag op dit punt zonder voorwerp.

33. Het Comité maakt van de gelegenheid gebruik om erop aan te dringen dat de gemeenten omzichtig zouden omspringen met een toegang tot het wachtregister gelet op het feit dat de

⁷ Koninklijk besluit van 6 januari 1997 *waarbij aan bepaalde openbare overheden toegang wordt verleend tot de informatiegegevens die worden bewaard bij het Rijksregister van de natuurlijke personen, met betrekking tot de vreemdelingen die in het wachtregister zijn ingeschreven.*

⁸ Wet van 15 mei 2007 *waarbij de bevoegdheid om toegang te verlenen tot de informatiegegevens van het wachtregister en van het register van de identiteitskaarten toevertrouwd wordt aan het sectoraal comité van het Rijksregister.*

⁹ Koninklijk besluit van 1 februari 1995 *tot vaststelling van de in het wachtregister vermelde informatiegegevens en tot aanwijzing van de overheden die bevoegd zijn om die gegevens in het wachtregister in te voeren.*

argumenten die worden aangehaald in de aanvraag ter verantwoording van een toegang tot dit register, niet relevant zijn of niet overtuigen.

- a) Volgens de aanvraag zou de gemeentelijke dienst inburgering behoefte hebben aan gegevens van het wachtregister van niet-inwoners. De gemeentelijke dienst inburgering houdt zich normaal niet bezig met inwoners die in een andere gemeente zijn ingeschreven. Het Comité ziet dan ook niet in hoe een toegang tot de gegevens van het wachtregister niet-inwoners verantwoord is.

Daarenboven zijn het de door de Vlaamse Overheid erkende onthaalbureaus die instaan voor de uitvoering van inburgeringsbeleid. Zij werden door beraadslaging RR nr. 46/2009 van 15 juli 2009 met het oog daarop trouwens gemachtigd om toegang te hebben tot een aantal gegevens van het wachtregister.

- b) M.b.t. vragen tot herstel in eer en rechten moeten de burgemeesters van de gemeenten waar de betrokkene tijdens de proeftijd heeft verbleven, een verklaring verstrekken m.b.t. het tijdstip en de duur van zijn verblijf in elke gemeente, zijn beroepsarbeid, zijn middelen van bestaan en zijn gedrag gedurende die tijd (artikel 629 *Wetboek van Strafvordering*). De betrokkene is hetzij nog steeds inwoner van de gemeente of een gewezen inwoner.

De aanvraag tot herstel in eer en rechten moet volgende vermeldingen bevatten: naam, voornaam, geboorteplaats en datum, huidig adres evenals de adressen van alle woonplaatsen tijdens de proefperiode(n). Het betreft dus louter de zogenaamde signalitieke gegevens. M.b.t. deze signalitieke gegevens stelde de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in haar advies nr. 16/2004 van 25 november 2004 dat de signalitieke gegevens van een persoon die ingeschreven is in het wachtregister, zich bevinden in het Rijksregister, net zoals dat het geval is voor personen die ingeschreven zijn in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister. Als een machtiging wordt verleend om toegang te hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister, heeft men toegang tot de signalitieke gegevens van alle personen die door artikel 2 WRR, geïndiceerd worden, dus ook diegenen die in het wachtregister zijn opgenomen.

Voor zover het Comité kan beoordelen moet de gemeente om haar rol inzake te vervullen, niet beschikken over een toegang tot de gegevens van het wachtregister *sensu stricto*. Mocht een toegang toch nodig blijken, dan moet deze beperkt worden tot die gegevens die nodig zijn met het oog op het vervullen van de rol die de gemeente inzake wordt toevertrouwd.

- c) Tot slot wordt gesteld dat een toegang tot het wachtregister relevant is met het oog op administratieve ordehandhaving, zoals het doen van vaststellingen of het opmaken van processen-verbaal. Ook hier kan het Comité zich niet van de indruk ontdoen dat in de meeste gevallen een toegang tot de signalitieke gegevens zal volstaan en er daartoe bijgevolg geen systematische raadpleging van het wachtregister vereist is. Indien het toch noodzakelijk zou blijken, vestigt het Comité de aandacht op wat in de vorige alinea werd opgemerkt.

Wijzigingen

34. De aanvrager wenst tevens dat hem de **wijzigingen** van deze gegevens worden meegedeeld.

35. Gelet op de repercussies die de wijziging van sommige van de hogervermelde gegevens op de realisatie van de onder punt A opgesomde doeleinden kan hebben, is het Comité van oordeel dat het gepast is dat de gemeenten over zo correct mogelijke persoonsgegevens kunnen beschikken. In die optiek is een toegang/mededeling van de wijzigingen in overeenstemming met artikel 4, § 1, 3°, WVP.

B.2. Ten overstaan van de frequentie van de toegang en de duur waarvoor de toegang wordt gevraagd

36. Er wordt een permanente toegang gevraagd, gelet op het feit dat gemeenten met het oog op de onder punt A vermelde doeleinden op dagdagelijkse basis nieuwe dossiers te behandelen krijgen.

37. Het Comité stelt vast dat het gepast is dat de gemeenten uit de aard van hun werkzaamheden over een permanente toegang beschikken (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

38. De toegang wordt gevraagd voor onbepaalde duur. De reglementaire taken waarmee de gemeenten werden belast, zijn niet in de tijd bepaald.

39. Het Comité stelt vast dat, rekening houdend met de doeleinden, een machtiging voor onbepaalde duur gepast is (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

B.3. Ten overstaan van de bewaringstermijn

40. In de aanvraag wordt gesteld dat de gemeenten de gegevens van de betrokkene bewaren zolang dit nodig is voor de verwezenlijking van de respectievelijke doeleinden.

41. Het Comité stelt vast dat het gelet op de diverse doeleinden waarvoor gemeenten gegevens verwerken, het niet mogelijk is om een uniforme bewaringstermijn naar voor te schuiven.

42. Wanneer een gemeente de volgende vuistregels in acht neemt:

- per doeleinde bepaalt hoelang daartoe de bewaring van persoonsgegevens is vereist;
- de afgehandelde dossiers waarvan de gegevens nog niet kunnen worden vernietigd, op non-actief stelt zodat ze nog alleen op aanvraag punctueel toegankelijk zijn;
- de bepalingen van – al naargelang - de archiefwet van 24 juni 1955 of het archiefdecreet van 9 juli 2010 respecteert;

handelt zij normalerwijze in overeenstemming met de vereiste van artikel 4, § 1, 5°, WVP.

B.4. Intern gebruik en/of mededeling aan derden

43. Volgens de aanvraag zullen de gegevens uitsluitend intern worden gebruikt door de betrokken gemeentelijke dienst en zal er geen mededeling aan derden gebeuren.

44. Het Comité neemt hiervan akte.

C. BEVEILIGING

C.1. Consulent inzake informatiebeveiliging en informatiebeveiligingsbeleid

45. In de aanvraag wordt zonder meer gesteld dat de gemeenten over een consulent inzake informatiebeveiliging beschikken evenals een informatiebeveiligingsbeleid.

46. Tot op heden werd het Comité, op een paar uitzonderingen na, niet op de hoogte gebracht van wie de functie van consulent in een gemeente vervult. Ook m.b.t. tot de situatie van de informatiebeveiliging beschikt het Comité over geen informatie.

47. Elke gemeente die de door deze beraadslaging verleende machtiging wenst te gebruiken, moet het Comité informeren aan de hand van de daartoe op de website van de Commissie voor de persoonlijke levenssfeer beschikbare formulieren.

C.2. Personen die toegang hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister

48. Zoals voorgeschreven door artikel 12 van de WRR moeten de gemeenten een lijst opstellen van de personen die toegang krijgen tot de informatiegegevens van het Rijksregister en het identificatienummer ervan gebruiken. Deze lijst moet voortdurend bijgewerkt en ter beschikking van het Comité gehouden worden.

49. Bovendien zal de persoon of zullen de personen die op deze lijst voorkomen een verklaring moeten ondertekenen waarin zij zich ertoe verbinden de veiligheid en het vertrouwelijk karakter van de gegevens te bewaren.

D. AANDACHTSPUNTEN

50. Door de huidige beraadslaging wordt een machtiging verleend voor meerdere doeleinden. Het is dan ook fundamenteel dat de toegang tot de gegevens nauwgezet en proportioneel wordt georganiseerd in functie van de behoeften.

51. M.b.t. het doeleinde "omgevingsanalyse en de planningsverplichtingen" wordt opgemerkt dat de gemeenten met het oog hierop toegang wordt verleend tot de gegevens van niet-inwoners. Meestal volstaat het evenwel dat de gemeenten kunnen beschikken over anonieme of gecodeerde gegevens. Het zonder meer toegang verlenen tot de gegevens voor dit doeleinde is dan ook overmatig (artikel 4, § 1, 3°, WVP). Dit probleem stelt zich niet wanneer een intermediaire organisatie wordt ingeschakeld.

52. De gemeenten zullen ook de wijzigingen van de gegevens van de niet-inwoners ontvangen. Opdat dit proportioneel zou verlopen, moet deze mededeling beperkt zijn tot de personen m.b.t. dewelke een gemeente over een dossier beschikt. Dit vereist het werken met verwijzingsrepertoria.

53. Het is voor kleine gemeenten niet vanzelfsprekend om iemand met de taak van consulent inzake informatiebeveiliging te belasten. Er bestaat evenwel geen bezwaar tegen dat meerdere gemeenten afspreken om beroep te doen op eenzelfde consulent inzake informatiebeveiliging.

54. Het Comité drukt de hoop uit dat de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten, de Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Union des Villes et Communes de Wallonie hun leden actief zullen informeren en sensibiliseren inzake informatiebeveiliging.

OM DEZE REDENEN

het Comité

1° machtigt de gemeenten, bedoeld in punt I, die aan het Comité een schriftelijke en ondertekende verbintenis zullen sturen van instemming met de voorwaarden van de onderhavige beraadslaging, om voor onbepaalde duur een permanente toegang te hebben tot de informatie vermeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 6° (de plaats van geboorte en overlijden uitgezonderd), 8° tot 10°, 12°, 13° en 14° (alleen IT 195) WRR, alsook opeenvolgende wijzigingen.

Deze beraadslaging zal slechts uitwerking krijgen ten overstaan van een gemeente, nadat het Comité op basis van de documenten en inlichtingen verstrekt door de betrokken gemeente, heeft vastgesteld dat:

- een consulent inzake informatiebeveiliging die alle noodzakelijke garanties biedt, werd aangesteld;
- alle nuttige informatie over de informatiebeveiliging werd verstrekt.

De gemeente ten overstaan van wie deze beraadslaging uitwerking krijgt, zal worden vermeld op een lijst die op de website van de Commissie zal worden gepubliceerd, samen met deze beraadslaging.

2° bepaalt dat indien op een later tijdstip een wijziging wordt aangebracht aan de organisatie van de informatiebeveiliging die een impact kan hebben op de antwoorden die met het veiligheidsformulier aan het Comité werden verstrekt (aanstelling van een consulent inzake informatiebeveiliging en antwoorden op de vragen m.b.t. de organisatie van de beveiliging), de door deze beraadslaging gemachtigden een nieuwe vragenlijst i.v.m. de stand van de informatiebeveiliging naar waarheid moeten invullen en aan het Comité bezorgen. Het Comité bevestigt de ontvangst ervan en behoudt het recht om daarop later eventueel te reageren;

3° bepaalt dat wanneer het Comité de door deze beraadslaging gemachtigden een vragenlijst met betrekking tot de informatiebeveiligingsstatus toestuurt, deze laatsten de lijst waarheidsgetrouw moeten invullen en terugbezorgen aan het Comité. Het Comité zal de ontvangst bevestigen en behoudt zich het recht voor om, indien daartoe aanleiding bestaat, te reageren.

4° weigert het meer gevraagde

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Mireille Salmon